02/07/2019

Εκδηλώσεις μνήμης για τον Μητρ. Κρήτης Βασίλειο

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Κρήτης

Στόν Ἱ. Ν. τῶν Ἁγίων Δέκα, στούς Ἁγ. Δέκα τελέσθηκε Συνοδική Θ. Λειτουργία καί Συνοδικό μνημόσυνο γιά τόν Πρωθιεράρχη Βασίλειο κατά τό ὁποῖο μίλησε γιά τόν μακαριστό Βασίλειο ὁ κ. Ἀπόστ. Πιρουνάκης Συνταξιοῦχους Ἐκπαιδευτικός.

Πρό τῆς ἀπολύσεως οἱ Σεβ. Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἡμέρας, ὑπέγραψαν στό βιβλίο ἐπισκεπτῶν τοῦ μακαριστοῦ Βασιλείου, τό ὁποῖο δώρησε στήν Ἱ. Μητρόπολη ἡ κ. Πολύμνια Λιοπυράκη – Μαρκάκη, δευτερανιψιά τοῦ Ἱεράρχου Βασιλείου.

Ἀκολούθως, ἔγιναν τά ἀποκαλυπτήρια ἐπιγραφῆς εἰς μνήμην τοῦ ἴδιου Ἀρχιερέως, ἔμπροσθεν τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῶν Ἁγ. Δέκα. Τό κείμενο τῆς ἐπιγραφῆς ἀναφέρει:

«ΟἱἍγιοιΔέκα,ΚρητικοίΧριστιανοίΜάρτυρες,Ἀγαθόπους, Βασιλείδης, Γελάσιος, Εὐάρεστος, Εὐνικιανός, Εὔπορος,Ζωτικός, Θεόδουλος, Πόμπιος καί Σατορνῖνος, ἀποκεφαλίστηκανστόνχῶρο αὐτόκατάτήδιάρκεια τῶνδιωγμῶντοῦΡωμαίουΑὐτοκράτορα Δεκίου,τό 250 μ.Χ., ἐντόςτοῦἀμφιθεάτρουτῆςΓόρτυνας. Σημαντικά κατάλοιπα τοῦ ἀμφιθεάτρου

σώζονται μέχρι σήμερα καί πάνω στά ὁποῖα οἰκοδομήθηκε τό παλαιό χωριό τῶν Ἁγ. Δέκα.

Στό κέντρο τοῦ ἀμφιθεάτρου, τό σημεῖο τοῦ μαρτυρίου τῶν Ἁγίων Δέκα, κτίστηκε ἀργότερα ἡ παροῦσα ἐκκλησία, τῆς ὁποίας σώζονται κάποιες φάσεις, διά μέσου τῶν αἰώνων π.χ. τοιχογραφίες τοῦ 13ου– 14ουαἰῶνα, κίονες καί κιονόκρανα σέ δεύτερη χρήση. Ἡ τωρινή ἐξωτερική μορφή τῆς ἐκκλησίας, ἀνάγεται στόν 19οαἰῶνα.

«Ὄντως στήν ἀρένα, ὅπου ἔγινε ὁ ἀποκεφαλισμός τῶν Δέκα ἀτρόμητων χριστιανῶν, θά πρέπει νά εἶχε ἀναγερθεῖ, ἀμέσως ἤ λίγο μετά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ χριστιανισμοῦ, ἕνα παρεκκλήσιο… ἡ ἐκκλησία τῶν Ἁγ. Δέκα μέχρι σήμερα ἔχει ἐμφανῆ τήν ὑψομετρική διαφορά, (ἐσωτερικός χῶρος τοῦ παρόντος Ἱ. Ναοῦ), ἀνάμεσα στή σημερινή ἐπιφάνεια καί τή ρωμαϊκή, πού διατηρεῖται πεισματικά γιά αἰῶνες…», Καθηγητής Ἀρχαιολογίας AntoninoDiVita, Ἀντονίνο ντί Βίτα.

Ὁ Ἱερός Ναός τῶν Ἁγ. Δέκα διετέλεσε Καθεδρικός Ναός τῆς Ἱ. Ἐπισκοπῆς Ἀρκαδίας (1902 – 1941) ἐπί Ἐπισκόπου Ἀρκαδίας Βασιλείου Μαρκάκη, ὁ ὁποῖος φρόντισε γιά τήν ἀνακαίνισή του.

Ἡ ἐπιγραφή αὐτή ἀποκαλύφθηκε, στίς 30/6/2019, εἰς μνήμην τοῦ Ἐπισκόπου Ἀρκαδίας, μετέπειτα Μητροπολίτου Κρήτης, Βασιλείου Μαρκάκη, Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γορτύνης καί Ἀρκαδίας κ. Μακαρίου καί μέ δαπάνες τῆς Ἐνορίας Ἁγίων Δέκα».

Μετά ἀπό αὐτά, σχηματίσθηκε πομπή ἡ ὁποία ἔφθασε ἕως τοῦ τ. Ἐπισκοπείου τῆς Ἱ. Ἐπισκοπῆς Ἀρκαδίας τό ὁποῖο οἰκοδόμησε ὁ μακαριστός Ἱεράρχης Βασίλειος, ὅπου ἔγινε ἡ ἀποκάλυψη ἐπιγραφῆς τοῦ Δήμου Γόρτυνας εἰς μνήμην αὐτοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ ἐν λόγῳ Ἐπισκοπείου. Κατόπιν ὁ Δῆμος Γόρτυνας παρέθεσε γεῦμα εἰς μνήμην τοῦ μακαριστοῦ Πρωθιεράρχου, στούς αὐλειους χώρους τοῦ εἰρημένου Ἐπισκοπείου.